146190 ـ خون‌ریزی زایمان او نه ماه به طول انجامیده و در این مدت نماز نخوانده

سوال

دوست من پس از زایمان، خون‌ریزی نفاسش ۹ ماه به طول انجامید و در این مدت جز به شکل نادر نماز نخوانده. او الان باید چکار کند؟ اگر بگوییم حداکثر مدت نفاس ۶۰ روز است او باید بقیهٔ نمازهایش را چگونه قضا کند؟

پاسخ مفصل

الحمدلله.

اولا:

پیش‌تر به بیان اختلاف علما دربارهٔ مدت نفاس پرداختیم و گفتیم که قول راجح چهل روز است.

ثانیا:

خونی که پس از پایان مدت نفاس خارج می‌شود اگر در وقت عادت (دورهٔ خون‌ریزی ماهیانه) باشد خون حیض است که زن در این مدت نماز نمی‌خواند و روزه نمی‌گیرد و با همسرش نزدیکی جنسی نمی‌کند تا آنکه مدت عادت ماهیانه (پریود) به پایان برسد. اما اگر این خون‌ریزی در غیر وقت عادت باشد به آن خون استحاضه گفته می‌شود. زنی که این خون از وی خارج می‌شود نماز و روزه را انجام می‌دهد و با همسرش نزدیکی می‌کند اما لازم است که برای هر نماز فرض بعد از وارد شدن وقت نماز وضو بگیرد و با آن وضو می‌تواند علاوه بر یک نماز فرض هر مقدار نماز مستحب که می‌خواهد بخواند.

برای توضیح بیشتر به پاسخ شمارهٔ (106464) مراجعه کنید.

ثالثا:

علما ـ رحمهم الله ـ دربارهٔ زنی که دچار خونریزی استحاضه بوده و از روی ندانستن نماز را ترک کرده اختلاف کرده‌اند که آیا باید نمازهای نخوانده را قضا کند یا خیر بر دو قول هستند:

قول اول: لازم است که قضا را انجام دهد.

قول دوم: قضای این نمازها لازم نیست و این انتخاب شیخ الاسلام ابن تیمیه ـ رحمه الله ـ است.

شیخ الاسلام ابن تیمیه ـ رحمه الله ـ می‌گوید: «مستحاضه اگر از روی این اعتقاد که نماز بر وی واجب نیست مدتی را نماز نخواند، در مورد وجوب قضای این نمازها دو قول است: یکی اینکه نیازی به اعادهٔ آن نیست ـ چنانکه از مالک و دیگران نقل شده ـ زیرا آن زنی که دچار استحاضه بود و به پیامبر ـ صلی الله علیه وسلم ـ گفت: من دچار حیض شدید بزرگ بدی شدم که مرا از نماز و روزه باز داشت، پیامبر ـ صلی الله علیه وسلم ـ او را به آنچه بعدا بر وی واجب است امر کرد و امر به قضای نمازهای گذشته نکرد» (مجموع الفتاوی: ۲۱/ ۱۰۲).

شیخ ابن عثیمین ـ رحمه الله ـ می‌گوید: بهتر آن است که نمازهایی را که در روزهای نخست ترک کرده به جای آورد و اگر چنین نکند اشکالی ندارد؛ زیرا پیامبر ـ صلی الله علیه وسلم ـ آن زنی را که گفته بود دچار استحاضهٔ شدید شده و نمازها را در آن مدت نخوانده چنین امر نکردند و ایشان را امر نمودند که شش یا هفت روز را حیض در نظر بگیرد و بقیهٔ ماه را نماز بخواند و او را به دوباره خواندن نمازهایی که نخوانده بود امر نکرد، اما اگر آن نمازهایی که ترک کرده را اعاده کند خوب است؛ زیرا شاید از سوی او کم‌کاری در پرسیدن سوال رخ داده و اگر اعاده نکند چیزی بر عهدهٔ او نیست (مجموع فتاوی ابن عثیمین: ۱۱/ ۲۷۶).

به احتیاط نزدیک‌تر آن است که قضای نمازهایی را که از دست داده در حد توانش انجام دهند مثلا هر روز مقداری را که در این مدت نخوانده قضا کند زیرا به نظر می‌رسد ایشان به نوعی در نپرسیدن سوال در این مدت کم کاری کرده است به ویژه با در نظر گرفتن این مدت طولانی که معمولا کسی نماز را به این مدت ترک نمی‌کند و از سوی دیگر ایشان گاه به ندرت هم نماز می‌خوانده که شاید دال بر این باشد که ایشان می‌دانسته باید نماز بخواند.

همچنین مراجعه نمایید به سوال شمارهٔ (31803).

والله اعلم